Konsumenttvistnämndens beslut

Nämnden avslår Konsumentens krav.

Bakgrund

Advokaten har biträtt Konsumenten i tre ärenden gällande

- fordran
- skadeståndsersättning på grund av halkskada och
- försäkringsersättning på grund av överfall.

Advokaten har genom nedan angivna fakturor debiterat Konsumenten sammanlagt 39 783 kr inklusive mervärdesskatt.

Faktura nr xxxxxx18, daterad den xx januari 2014, på 10 176 kr inklusive mervärdesskatt för 4,5 timmars arbete à 1 552,50 kr och 2 timmars arbete á 1 595 kr. Fakturan avsåg uppdraget gällande fordran.

Faktura nr xxxxxx24, daterad den xx november 2015, på 25 131 kr inklusive mervärdesskatt för 14,75 timmars arbete à 1 627,50 kr. Fakturan avsåg uppdraget gällande skadestånd på grund av halkskada.

Faktura nr xxxxxx15, daterad den xx oktober 2015, på 4 476 kr inklusive mervärdesskatt för 2,75 timmars arbete à 1 627,50 kr. Fakturan avsåg uppdraget gällande försäkringsersättning på grund av överfall.

Konsumentens krav

Konsumenten har begärt att faktura nr xxxxxx18 ska sättas ned till 2 035 kr och att de sammanlagda beloppen i fakturorna nr xxxxxx24 och xxxxxx15 ska sättas ned till 5 921 kr. Totalt motsvarar detta ett krav på återbetalning med 31 827 kr.

Konsumenten har som grund för sina krav anfört i huvudsak följande.

I initiala skeden sa Konsumenten, mycket tydligt och vid flera tillfällen, till Advokaten att inte påbörja något arbete förrän Konsumenten hade blivit beviljad rättshjälp eller rättsskydd.

Konsumenten betalade fakturorna eftersom han godtroget trodde att summorna var korrekta och att rättshjälp hade beviljats innan arbetet påbörjades.

I juli 2022 upptäckte Konsumenten av en ren tillfällighet att Advokaten hade tagit betalt för nedlagd tid innan rättshjälp hade beviljats. Då mejlade Konsumenten till Advokaten och bad om att detta skulle rättas till. I augusti 2022 svarade Advokaten att han inte tänkte göra det.

Ansökan om rättshjälp för uppdraget om fordran gjordes inte förrän ca två och en halv månad efter det första mötet. Beträffande de två andra uppdragen gjordes aldrig någon ansökan om rättshjälp, trots parternas överenskommelse om att rättshjälp eller rättsskydd var en förutsättning för uppdragen.

Konsumenten har bland annat gett in fakturorna, arbetsredogörelser, korrespondens och beslut.

Advokatens yttrande

Advokaten har motsatt sig Konsumentens krav och anfört i huvudsak följande.

Beträffande uppdraget om fordran träffades inte något avtal om att han inte skulle utföra något arbete innan rättshjälp beviljats. Ansökan om rättshjälp ingavs så snart frågorna om motpartens inställning till Konsumentens krav och försäkringsbolagens inställning till ansökan om rättsskydd hade klarlagts. Advokaten handlade uppdraget skyndsamt. Rättshjälp beviljas inte obegränsat retroaktivt. Fakturerat arbete har betalats.

När det sedan gäller uppdraget om skadestånd på grund av halkolyckan försummade han inte att ansöka om rättshjälp. Vidare var ombudsarbetet inte villkorat av att rättshjälp meddelades. Konsumenten medgavs inte rättsskydd och Advokaten var inte beredd att acceptera uppdraget om det finansierades via rättshjälp. För det fall att rättshjälp hade meddelats skulle den inte ha omfattat nedlagt ombudsarbete retroaktivt. Fakturerat arbete har betalats.

Han försummade inte att ansöka om rättshjälp för uppdraget om försäkringsersättning på grund av överfallsskada. Ombudsarvodet var inte heller i detta fall villkorat av att rättshjälp meddelades. Det utreddes att Konsumenten inte hade tillfogats någon personskada till följd av överfall. Det fanns därmed inte fog för att ansöka om extern finansiering. Fakturerat arbete har betalats.

Konsumenten har genom att betala fakturorna accepterat att arbetet inte omfattades av någon extern finansiering.

Konsumenten har dessutom reklamerat för sent.

Advokaten har bland annat gett in fakturor, arbetsredogörelser, korrespondens och beslut.

Nämndens beslutsmotivering

Vägledande regler

Enligt punkt 4.1.1 i Sveriges advokatsamfunds vägledande regler (fortsättningsvis reglerna) ska det arvode som en advokat debiterar vara skäligt. I punkten 4.1.2 i reglerna exemplifieras vad man får ta hänsyn till vid bedömningen av vad som är ett skäligt arvode. Det kan vara vad som har avtalats med klienten, uppdragets omfattning, dess art, svårighetsgrad och betydelse, liksom advokatens skicklighet, arbetets resultat och andra sådana omständigheter.

Det är advokaten som måste visa att omständigheterna sammantagna är sådana att det begärda arvodet är skäligt.

Som utgångspunkt är det den som påstår att ett avtal med visst innehåll har slutits som har bevisbördan för sitt påstående.

Bedömningen i detta fall

Som skäl för nedsättning har Konsumenten anfört att parterna kommit överens om att en förutsättning för uppdragen var att Konsumenten skulle beviljas rättshjälp eller rättsskydd och att Advokaten inte skulle lägga ned något arbete på uppdragen innan detta skett.

Advokaten har bestritt att det har träffats sådana överenskommelser.

Som redan nämnts är utgångspunkten att det är den som påstår att det har träffat ett avtal med ett visst innehåll som ska bevisa detta. Konsumenten har dock inte – utöver sina egna påståenden – åberopat någon bevisning som bevisar att uppdragen och debiteringen av arvode villkorats på det sätt som han gjort gällande.

Vid sin bedömning har nämnden även beaktat att en ansökan om rättsskydd enligt sedvanliga försäkringsvillkor förutsätter att en tvist uppstått, det vill säga att ett krav eller anspråk framställts men avvisats, helt eller delvis. Detta förutsätter ofta att ett ombud vidtar åtgärder i ärendet före det att ansökan till försäkringsbolaget kan inges vilka åtgärder, om ansökningen beviljas, normalt omfattas av rättsskyddets retroaktiva täckning. Risken för att rättsskydd – eller som här alternativt rättshjälp – inte beviljas ligger på klienten såvitt annat inte avtalas med ombudet, såvitt avser ärendet som sådant respektive de inledande åtgärder som må krävas före det att ansökan kan inges.

Med hänsyn till vad som har kommit fram om uppdragens art, omfattning och svårighetsgrad får det sammantagna arvodet även anses som skäligt.

Nämnden saknar då anledning att ta ställning till betydelsen av Advokatens invändning om sen reklamation.

Konsumentens begäran om nedsättning av arvodet ska därför avslås.

Beslutet har fattats av Jan Öhman, ordförande, Olof Rågmark, advokatrepresentant, och Maria Wiezell, konsumentrepresentant.